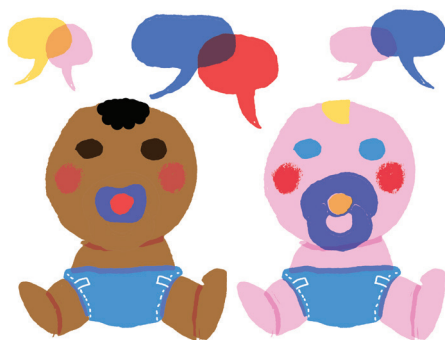
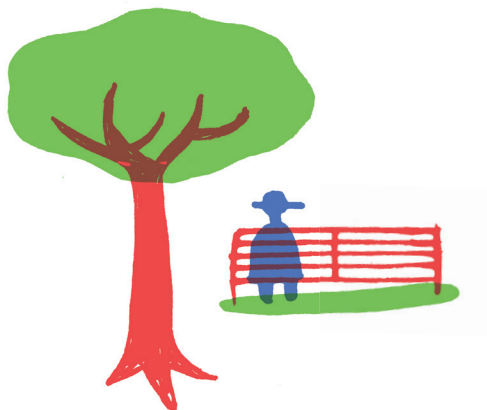

CULTURBELEIDSPLAN UKKEL 2020 • 2025

VOORWOORD

Omdat dit zesjarenplan als beleidsinstrument in dienst van onze Nederlandstalige gemeenschap in haar ruimste betekenis tegelijk richtlijn en motor wil zijn, maak ik als aanhef van dit voorwoord gaarne gebruik van de definitie die de UNESCO voor cultuur pleegt te hanteren: 'In haar ruimste betekenis mag cultuur begrepen worden als een geheel van onderscheiden uitingen van spirituele, materiële, intellectuele en affectieve aard die eigen zijn aan een samenleving of een sociale groep ervan. Bovendien kunsten, letteren en wetenschappen omvat zij levenswijzen, wetten, waardenstelsels, tradities en geloofsovertuigingen.' Omdat cultuur die op zich al een band vormt bewoners van eenzelfde territorium verbindt, wil ik als bevoegd schepen alle vormen van cultuur ondersteunen. Met het oog op het ontluiken en de bloei van diverse cultuurvormen zullen inspanningen nodig zijn om onze cultuurplekken tot ruimtes te maken voor ontmoetingen en creativiteit. Indien mensen van en in Ukkel dit wensen moeten naast de bestaande ankerplaatsen ook minder institutionele maar dicht bij de bevolking gesitueerde plekken zich met onze steun kunnen ontwikkelen. De zin hiertoe prikkelen en versterken wordt voor de komende jaren alvast een van onze doelstellingen. Concreet gestalte geven aan deze ambitie kan evenwel alleen met de ondersteuning en de medewerking van de culturele en sociale partners die geroepen zijn om in onze gemeente voor leven te zorgen. Zij blijken talrijk en divers te zijn, al kennen wij ze nog niet allemaal bij naam. Ook hoop ik dat nieuwe partners zich zullen melden om deelgenoot te worden in wat ik zie als een avontuur in de kern waarvan plaats is voor de burger, de jongeren en de senioren, de minder validen en de minstbedeelden. Dit avontuur moet dus inclusief en participatief zijn. De in Ukkel talrijk aanwezige kunstenaars zullen in de beoogde dynamiek nauw betrokken worden. Bij dit alles twijfel ik er niet aan dat tal van door de inwoners gedragen projecten het licht zullen zien, dat lectuur en muziek, schilderkunst en videocreaties bijzondere ontmoetingen in de hand zullen werken en banden zullen smeden. Opzet is immers steeds verbinden, een streven waarvan cultuur het cement is zelfs wanneer een groot aantal van onze medeburgers dat nog onvoldoende beseffen. Begeleider zijn van mensen die wel zin hebben om mee te doen maar juist dat duwtje in de rug nodig hebben, wordt een van onze opdrachten en, naar ik durf hopen, ook een geslaagde doelstelling

INLEIDING / VISIE

Mensen, bewoners, verenigingen maken de gemeente, maken Ukkel. Daarom krijgen zij een centrale plaats in onze aanpak en dus in het cultuurbeleidsplan. Met dit uitgangspunt in het achterhoofd zijn we gaan praten met bewoners, verenigingen, initiatieven, partners...

Ons beleidsplan droomt van een meer egalitaire Ukkelse samenleving, waar iedereen deel van uitmaakt, ongeacht leeftijd, afkomst, taal, situatie, persoonlijk levensparcours...

We willen een vertrouwensband aangaan met inwoners, de (sociaal)-culturele instellingen en spelers van de gemeente, we willen dit vertrouwen (wederzijds) laten groeien, door hen een stem te geven, door in te gaan op hun noden, door naar hen te luisteren. Hierdoor maken we van onze organisaties inclusieve plekken, met ruimte voor engagement, waar vrijblijvend kan deelgenomen worden aan acties en culturele programmering. Plekken die de diversiteit van de gemeente weerspiegelen.

We willen de nodige sfeer en tools ontwikkelen om de mensen weerbaarder en sterker te maken in hun culturele verlangens. Een kader scheppen waarbinnen de inwoners de zaken in handen nemen en hierover eigenaarschap en zelfbeschikking verkrijgen.

Hen zullen we pas kunnen bereiken als we samenwerken met ons netwerk. We moeten daarom nog meer betrekken bij onze werking. De partners waarmee we gesprekken voerden inspireren onze visie en onze dromen, ze delen onze analyse rond de nood aan een meer inclusief cultureel beleid, de wens naar meer plekken voor sociale samenhang. Samen met de partners laten we dit beleid verder evolueren, we steunen hen daarbij en geven hen slagkracht en vermogen.

HET CULTUURBELEIDSPAN, HOE LEES JE HET?

Het cultuurbeleidsplan beschrijft in detail de uitdagingen die de dienst Cultuur, de Bibliotheek en Het Huys aangaan.

De keuzes die we maakten zijn er niet zo maar gekomen, ze zijn het resultaat van een grondige omgevingsanalyse, gesprekken met stakeholders en ervaringen en evaluatie uit onze eigen praktijk. We geloven dat we met deze uitdagingen een verschil kunnen maken, al zijn het niet de enige van de gemeente. De verschillende uitdagingen die de lezer in het plan zal tegenkomen zijn effecten die we op lange termijn willen behalen, effecten gerelateerd met onze werking.

Het is geen statisch of “klaar”- document, het plan laat ruimte voor evolutie, flexibiliteit en reflecteert ook op die manier de Brusselse samenleving, steeds in beweging en verandering.

WIE IS WIE? WIE DOET WAT?

De structurele partners

Als structurele partners beschouwen we de dienst Cultuur, De Bib en Het Huys, zij die dit plan schreven.

De dienst Cultuur

De dienst Cultuur is een operationele dienst: hij organiseert evenementen en projecten voor een ruim publiek, met als doel Ukkelaars de gelegenheid te geven om van een breed en toegankelijk cultureel aanbod te kunnen genieten, open voor iedereen. Ondermeer door actief te zijn in de openbare ruimte. De dienst Cultuur voert het cultuurbeleid van de gemeente uit zoals beschreven in de Algemene Beleidsverklaring. Duidelijke prioriteit hierbij is het ondersteunen en promoten van lokale kunstenaars.

De “dienst Cultuur” ondersteunt ook het culturele leven van de gemeente door verenigingen, Ukkelaars en kunstenaars te helpen bij de organisatie van hun culturele projecten. Ondersteuning en dienstverlening op vlak van subsidie, materiaal, communicatie, enz . Met als doel om zoveel mogelijk culturele spelers te stimuleren om actief te zijn op het Ukkelse grondgebied. De “dienst Cultuur” beschouwt het als zijn verantwoordelijkheid om de verschillende culturele verenigingen en kunstenaars met elkaar in contact te brengen. Hij organiseert hiervoor de nodige ontmoetingen.

De Bib

De bibliotheek is een plek waar iedereen welkom is, waar het gezellig (voor)lezen en werken is. Waar iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, afkomst, beroep... terecht kan met vragen over kennis, informatie, cultuur en vrijetijdsbesteding.

Onze uitgebreide jeugd- en volwassencollectie van boeken, dvd's, kranten, tijdschriften en luisterboeken staat ter beschikking van alle leden. Zowel digitaal als op papier. Met een groeiende Engelse collectie, e-books en zadenbib. Leners kunnen ook zelf voorstellen doen om boeken te bestellen en krijgen zo inspraak in onze collectie. Evengoed is de bib een plek om rustig te lezen of te werken. Een huis waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, inspireren en creativiteit opdoen.

Maar de bib doet meer! Voorlezen en zingen voor de allerkleinsten, lezingen met de Davidsfondsafdeling, een scrabbleclub op zaterdag, schrijven tijdens het schrijfatelier of boeken analyseren met onze leeskring. Op dinsdag houden we conversatietafels en elke woensdag palmen de bibkids de bibliotheek in met hun kunstateliers. En er zijn ook feestmomenten; nocturnes, verwendagen en tentoonstellingen. Al deze activiteiten gebeuren met het oog om taal- en leesplezier te stimuleren.

Natuurlijk zijn er ook een heel pak Ukkelse scholen (7 Nederlandstalige lagere scholen en 1 middelbaar). Gemiddeld 35 klassen komen maandelijks boeken uitlenen en aan de allerkleinsten lezen we ook enthousiast voor. Leerkrachten worden ondersteund met hun vragen rond bepaalde thema's, leesplezier, ... Met velen zijn er aparte projectjes, zoals bvb. de 'Young Adult'-club met het vierde middelbaar. Of speciale introducties voor immersie-scholen of het volwassenonderwijs. Binnenkort gaan we hier ook de digitale toer op met een bibzoektocht via tablet/smartphone.

De afgelopen jaren trad de bibliotheek meer naar buiten en richtte bvb. samen met de PCS Merlo (Projet de Cohésion Sociale) de Merlobib op, een kleine bib in de grote woonblok van de Merlowijk. Door regelmatig activiteiten ter plaatse te organiseren en hen bij onze bib te betrekken (zo werkt er momenteel een student bij ons uit de Merlowijk) houden we de samenwerking levend. Een ander voorbeeld van het naar buiten treden is het voorlezen en uitdelen van boekpakketten in kinderdagverblijven. Ook daar spreken we een ander publiek aan. Graag nog meer van dat!

Het Huys

Het vroegere gemeenschapscentrum Candelae-rshuys, gevestigd op de Brugmannlaan, is niet meer. Een nieuw centrum, Het Huys, zag het licht. Na een grondige doorlichting van de werking en een heroriëntatie na een ruime bevraging startten we verleden jaar in een aantrekkelijk gebouw met een nieuwe inhoudelijke werking,

waarin veel plaats is voor inspraak en participatie.

Op korte tijd, we zijn amper een dik jaar open, heeft Het Huys zich overduidelijk gezet in de wijk en in de gemeente. Met een mooi cultureel en educatief aanbod naast toffe verbindende en gemeenschapsvormende projecten in de wijken.

Missie

Een open huis, met veel licht, goede muziek, een gezellige bar waar je de krant kunt lezen, een hapje eten of aperitieven met de burens, waar heel wat volk rondloopt, zowel Nederlands-, Frans- als anderstaligen, jong en oud, kortom een plek in de wijk die gekend en bekend, en van de inwoners is!

Met muziek en theater, plaats voor lokale verenigingen, een breiclub, tentoonstellingen, fietsen op zondagvoormiddag, waar kinderen hun huiswerk kunnen maken en tijdens de schooluren naar theateervoorstellingen komen kijken of in de vakantie deelnemen aan een speelweek! Of waar de papa's leren koken. Of een wekelijks wijnclubje oprichten, terwijl de mama's yoga doen. Of omgekeerd.

We spelen ook graag buiten, vooral in de meer kansarme wijken, (die zijn er namelijk ook in Ukkel) en dit met toffe verbindende projecten voor jongeren, jeugd, maar ook breder, voor alle buurtbewoners eigenlijk.

Het Huys wil ook een plaats waar je gewoon langs kunt komen, zonder verplichtingen of engagementen. Dé plek in de wijk dus. Waar mensen van allerlei slag elkaar ontmoeten. En waar ze vooral al wat daar gebeurt mee inkleuren, waar hun ideeën en plannen werkelijkheid worden, waar ze mee de inhoud bepalen. Creatief, fris, anders.

Het netwerk

Met partners bedoelen we verenigingen, instellingen, wijkcomités, scholen..., waarmee regelmatig wordt samengewerkt.

Naast de structurele partners werden deze andere partners geassocieerd bij de ontwikkeling van een zinvol cultuurbeleid. Ze werden betrokken bij de reflectie over dit plan, een plan dat dus rekening houdt met de eigen missie, doelstelling en visie van die partners.

Het Nederlandstalige Netwerk

Het klassieke Nederlandstalige verenigingsleven staat al jaren zwaar onder druk. Het aantal verenigingen en leden slinkt zienderogen, evenals de diepgang van de werking. Het Huys telt een twintigtal aangesloten verenigingen in haar Algemene Vergadering. Sommigen zijn nog steeds heel actief, velen hebben momenteel een meer beperkte werking. Met een aantal onder hen wordt nog regelmatig samengewerkt. Bijvoorbeeld met het dienstencentrum Lotus en Carpe Diem. Samenwerking is meestal van logistieke en algemeen ondersteunende aard.

Scholen

Ukkel telt 7 Nederlandstalige scholen (6 lagere + 1 secundaire afdeling), er kwam een nieuwe school bij, bestaande scholen blijven uitbreiden. Met die onderwijsinstellingen wordt samengewerkt rond bepaalde projecten.

Het Franstalige netwerk

De Franstalige Bibliotheken van Ukkel

De Franstalige gemeentelijke Bibliotheken ressorteren onder de dienst Cultuur. Samenwerken met die bibliotheken lijkt ons essentieel. Met de komende aanwerving van een nieuwe coördinator hopen we deze samenwerking nog te verdiepen.

De sociaal-culturele en culturele partners

Met dit netwerk ontstond de laatste jaren meer samenwerking, bijvoorbeeld rond projecten zoals Zinneke, of Frisbeegolf, het verbindend spel van het Huys. We denken aan de verschillende PCS (Projet de Cohésion-sociale, aanwezig in de verschillende sociale wijken), de Cultureel van het OCMW, het Franstalige Jeugdhuis- Le Pas - ...), verenigingen uit het middenveld, zij gaven ons de kans een meer inclusieve werking te ontwikkelen.

Het Cultureel Centrum Ukkel is een gekend vlaggenschip van het Ukkelse cultureel leven. Tot op heden was er amper samenwerking. We hopen dat dit wel kan in de toekomst, nu daar ook een nieuwe wind waait. We werken ook vaak samen met La Roseraie.

Burgerinitiatieven

Uccle en transition, quartiers durables, wijkcomités, ... deze nieuwe initiatieven kennen de laatste jaren een grote groei, ze zitten duidelijk in de lift. Inwoners nemen zelf de zaken in handen en zoeken hiervoor raakpunten met onze werking.

Evolutie - Mogelijke partners

Het bestaande netwerk werd de laatste jaren versterkt maar er zit nog rek op. Er ontstonden veel nieuwe verenigingen maar ook een aantal grotere culturele spelers hanteerde een gewijzigde manier van werken. La Roseraie zet bijvoorbeeld meer en meer in op wijkwerking, er is de aanwerving van een artistiek directeur in het gemeentelijk Cultureel Centrum...). Dit veranderende en gewijzigde netwerk biedt talrijke nieuwe mogelijkheden voor het Lokaal Cultuurbeleid.

UITDAGING 1

Vertrouwdheid en ontmoeting binnen onze muren

Deeluitdaging 1.1

Verenigingen, kunstenaars en individuen organiseren en ontwikkelen zich, ze ondernemen acties

Bij de structurele partners: doorstroming van publieken

Verenigingen en individuen nemen initiatieven bij de structurele partners, ze starten een workshop, een leesclub, een lessenreeks, ... De individuen en verenigingen die onderdak vinden bij de structurele partners worden partner(s). Zij bepalen mee de werking. Er is doorstroming van verschillende publieken.

Een netwerk van partners met mogelijke plekken

Nieuwe plekken in de gemeente en in de wijken waar verenigingen, kunstenaars of burgers kunnen samenkomen voor hun organisaties en kunstbeoefening zijn gekend. Partners laten meer ruimte aan Ukkelaars en verenigingen die acties willen ondernemen.

Een gekend en gecentraliseerd aanbod van plekken

De dienst cultuur spreekt de partners aan en beschikt over een inventaris van mogelijke plekken die digitaal raadpleegbaar is. De inwoners zijn hiervan op de hoogte.

Voorbeeldacties :

- *Er wordt een oproep gedaan door de dienst cultuur en contact opgenomen met wie een lokaal ter beschikking kan zetten/huren voor ateliers, vergaderingen enz de dienst Cultuur maakt een meer gedetailleerd overzicht hiervan (condities). Er wordt samengewerkt met spots.brussels*
- *De bib promoot systematisch de activiteiten van alle partners via website, sociale media en op papier*
- *Het Huys voert een gebruiksvriendelijk infrastructureel beleid waar de gebruiker centraal staat en laat de gelegenheid waar gezocht wordt naar mogelijke ondersteuning en samenwerking met inhoudelijke prioriteiten*

waarom?

De structurele partners worden sterk bevroegd voor locatie-mogelijkheden in het Ukkelse. Ukkelaars willen een vereniging oprichten, repetities houden, een atelier opstarten, ... en zijn hiervoor op zoek naar de beschikbare ruimte.. Dit soort plekken bestaan verspreid in Ukkel, maar er bestaat geen globaal overzicht en relevante informatie omtrent gebruiksmogelijkheden. De vraag naar ateliers bijvoorbeeld is markant, maar er is weinig info voorhanden.. Als we willen dat burgers, verenigingen zich kunnen ontplooiën moeten we hen ook de nodige ruimte kunnen aanbieden. Het Huys is historisch een huis voor verenigingen en wordt sterk bevroegd. Ook in de Bib neemt de vraag toe. Kunnen we andere partners inschakelen om een oplossing te vinden voor die initiatiefnemende Ukkelaars ?

Deeluitdaging 1.2

Plaatsen zijn vrijblijvend, toegankelijk en open voor ontmoeting

*Bij de structurele partners :
een warm en veilig gevoel*

Iedereen die het Huys of de bib binnenstapt binnenstapt krijgt een warm, veilig en vertrouwd gevoel. Er zijn kranten, koffie, gezellige omkadering en degelijke infrastructuur en speel-rust-creatieve-werkruimtes. Deze meer vrijblijvende “verblijfsfunctie” van onze plekken is verbeterd. Inwoners weten dat ze bij ons terecht kunnen, ook zonder verplichting of engagement. De partners zorgen voor een aangename sfeer.

*Gebruikers voelen zich deel
van de samenleving*

Gebruikers van onze plekken maken deel van de samenleving en voelen zich goed, samen met anderen. Onze plekken zijn inclusief, sociale status telt niet mee. De gebruikers worden “vaste klanten”, “stamgasten”, meer mensen komen naar onze instellingen, ook los van de activiteiten.

In Ukkel : andere plekken voor socialisering

Er bestaan in Ukkel ook andere plekken buiten deze van de structurele partners, waar mensen op een ongedwongen manier kunnen socialiseren en cultuur beleven. We spreken de Franstalige bibliotheken hierop aan.

Voorbeeldacties :

- *Contact wordt opgenomen met professionele organisaties om het personeel van de structurele partners te begeleiden in het managen van kwetsbare publieken. De Franstalige partners worden hierop uitgenodigd*
- *Organisatie van een enquête bij de gebruikers om de verblijfsfunctie te verbeteren*
- *De bib investeert in een koffiemachine voor de gebruikers*

waarom?

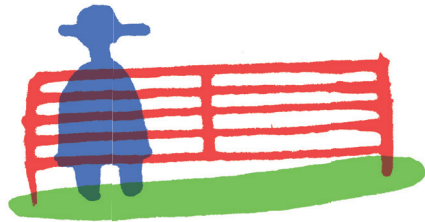
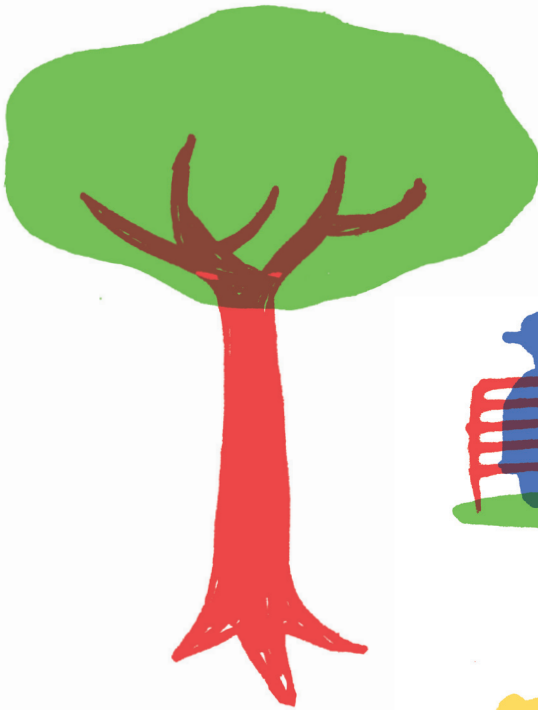
In Ukkel zijn er niet zo veel cafés, pleintjes en plekken waar mensen samenkomen, waar samenleving vorm krijgt, waar mensen elkaar kunnen terugvinden.

Er zijn in Ukkel ook kwetsbare mensen die nood hebben aan sociale interactie op een ongedwongen manier.

Ukkel heeft een hoog percentage senioren (19,2%), alleenwonenden (41%) en alleenstaande ouders (12,9%). Opmerkelijk in Ukkel is het aantal instellingen voor kinderen en volwassenen met psychiatrische problemen (7 instellingen - +/- 400 bedden + dagcentra). Huisvestigingsprogramma's zorgen ervoor dat dit publiek in de gemeente blijft wonen. Partners uit de verschillende sectoren (zorg, armoede, senioren) verwijzen naar de moeilijkheid voor hun publiek om plekken te vinden waar ze kunnen socialiseren en opnieuw deel worden van de gemeenschap. Onze taak is niet om die mensen direct te helpen. Er bestaan professionelen hiervoor, maar er is nood aan plekken waar dit publiek zich goed kan voelen. Hier kunnen we helpen!

UITDAGING 2

**Buurtbewoners samen brengen
en laten proeven van cultuur
buiten onze muren**

Deeluitdaging 2.1

Culturele acties van de structurele partners in de openbare ruimte zijn inclusief en verbinden

Culturele evenementen in de openbare ruimte zijn innoverend en inclusief

Aangepaste culturele evenementen, trajecten of kunstinstallaties van de structurele partners en de gemeente vinden regelmatig plaats in de openbare ruimte. Deze acties zijn inclusief en innoverend.

Projecten in de openbare ruimte verbinden de inwoners en de wijken

Artistieke evenementen van de gemeente in de straten trekken een breder publiek aan uit de verschillende wijken van de gemeente. Meer partners zijn geïnformeerd en betrokken bij de projecten in de openbare ruimte, waardoor een breder publiek zich betrokken voelt. De communicatie bereikt iedereen.

Groenzones zijn ook plekken voor cultuurbeleving

De groenzones en parken van Ukkel worden vaker gebruikt voor culturele evenementen waardoor de bewoners van de meer stedelijke wijken van Ukkel ook de groene plekken ontdekken. Er wordt samengewerkt met de groendienst.

Voorbeeldacties :

- *De dienst cultuur werkt samen met andere diensten (jeugdendienst, sociale actie, ...) die in de openbare ruimte actief zijn om de gemeentelijke evenementen inclusiever te maken en denken samen na over toegankelijkheid van de openbare ruimte*
- *Met het verbindend Frisbeegolfproject van Het Huys brengen we mensen samen in het Ukkels groen.*

waarom?

Ukkel is een uitgebreide gemeente, (80.000 inwoners/14% van de oppervlakte van het BHG). De drempels voor cultuurbeleving in Ukkel liggen vaak nog hoog. Toegankelijkheid vanuit bepaalde wijken is niet evident. Financieel, programma, zijn allemaal drempels voor zwakkere doelgroepen. Het Cultureel Centrum, La Rose-raie en Het Huys zijn de grootste spelers, andere kleinere partners hebben ook een meer beperkt aanbod (Ferme Rose, Harmonium,).

Tijdens de ontmoetingen met het middenveld werd door deze sociaal culturele partners nogmaals onderstreept hoe belangrijk de toegankelijkheid van openbare ruimte en vooral de straten is voor cultuurbeleving en verbinding.

Ook de groenzones van Ukkel (20% van de oppervlakte van BHG waarvan een deel beschermd is) zijn vooral toegankelijk voor de buurtbewoners, buiten het Wolvendaelpark en het Brugmannpark zijn ze weinig bekend of moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer. Bewoners van de meer westelijke en stedelijke wijken van Ukkel genieten er dus minder van.

Deeluitdaging 2.2

Inwoners en kunstenaars stappen naar buiten en nemen culturele initiatieven

Ukkelaars palmen de openbare ruimte in

Ze ondernemen actie en nemen zelf initiatief om hun straatbeeld op een duurzame manier te veranderen en ontmoetingsmomenten te creëren. Er is een zichtbare verandering. Bewoners dragen meer zorg voor eigen ruimte, brengen er zelf gemeenschappelijke projecten aan ...

De gemeente ondersteunt activiteiten en initiatieven in de openbare ruimte

Mensen en partners weten dat ze de openbare ruimte mogen gebruiken voor hun projecten. De gemeente stimuleert deze initiatieven en biedt ondersteuning aan voor deze culturele, gemeenschapsvormende of artistieke evenementen. Meer Ukkelaars en verenigingen nemen initiatief in de openbare ruimte of het straatbeeld.

Voorbeeldacties :

- *De vrijwilligers van de zadenbib oogsten de bloemen in de plantenbakken van de gemeente en bieden de zaadjes aan in de zadenbib*
- *Een duidelijk aantal locaties in de openbare ruimte worden geïdentificeerd binnen de gemeente (door de dienst wegen en de groendienst), ter beschikking van projecten en burgerinitiatieven gezet en via projectoproep gecommuniceerd.*
- *Het Huys helpt logistiek en promotioneel, bvb door samen met een duurzaam burgerinitiatief een apero te organiseren in hun buurtmoestuin.*

waarom?

De laatste jaren namen het aantal burgerinitiatieven van “ duurzame wijkcomités” in Ukkel toe. Dit heeft deels te maken met de middelen die het Gewest heeft uitgetrokken voor duurzame burgerinitiatieven. Maar ook met een duidelijke wil van de inwoners van bepaalde wijken om zelf initiatief te nemen om hun directe leefomgeving te verbeteren en aangenamer te maken..

Initiatiefnemers willen snel aan de slag gaan en de zaken in handen nemen, vooral in de publieke ruimte waar heel veel initiatieven kunnen plaatsvinden. Ze zien die acties ook als een mogelijkheid om met de burens in contact te treden en samen te werken aan wat hen bindt: hun buurt.

Ook verenigingen zijn vragende partij om in de openbare ruimte gemeenschapsvormende en contactbevorderende acties te ondernemen. Ze vragen hiervoor meer ondersteuning van de gemeente.

Deeluitdaging 2.3

Inwoners in de wijk voelen zich verbonden, het gevoel van eenzaamheid daalt

Aanwezig en actief zijn in de wijken

De structurele partners gaan aan de slag in het meer westelijke en verstedelijkte deel van de gemeente en bereiken zo een publiek dat niet meteen de weg vindt naar die structurele partners.

Buurtbewoners komen samen rond culturele projecten

Wijkpartners (Projet de cohésion sociale, le Pas, scholen) in de wijken nodigen de structurele partners uit om bij te dragen aan de wijkinitiatieven. Hun aanwezigheid wordt vanzelfsprekend. Inwoners bepalen zelf de inhoud van hun wijkactie, ze voelen zich betrokken. Er valt meer en meer cultuur te beleven in de wijken. Er is een bottom-up werking, waarbij de wijken aan de basis van het initiatief liggen.

Vertrouwen tussen de buurtbewoners en structurele partners groeit

De partners zijn op die manier beter op de hoogte van de behoeften van de inwoners. Meer mensen uit de wijk worden betrokken en aangemoedigd, ze vinden ook de weg naar de partners. Ze leren dan ook de structurele partners te zien als plekken die ook voor hen toegankelijk zijn. Ook artistieke talent uit de wijk vindt bij de partners een plek.

Voorbeeldacties :

- *De structurele partners organiseren ontmoetingen en gesprekken met de wijkpartners en inwoners*
- *Bib : de wijkbibliotheek van de Merlo wordt verder gezet en versterkt, we breiden het project uit naar andere wijken*
- *De geplande wijkexpo omtrent mobiliteit is een initiatief van het duurzame wijkcomité Kalevoet Bourdon, een burgerinitiatief dat aanklopte bij Het Huys voor samenwerking en ondersteuning.*

waarom?

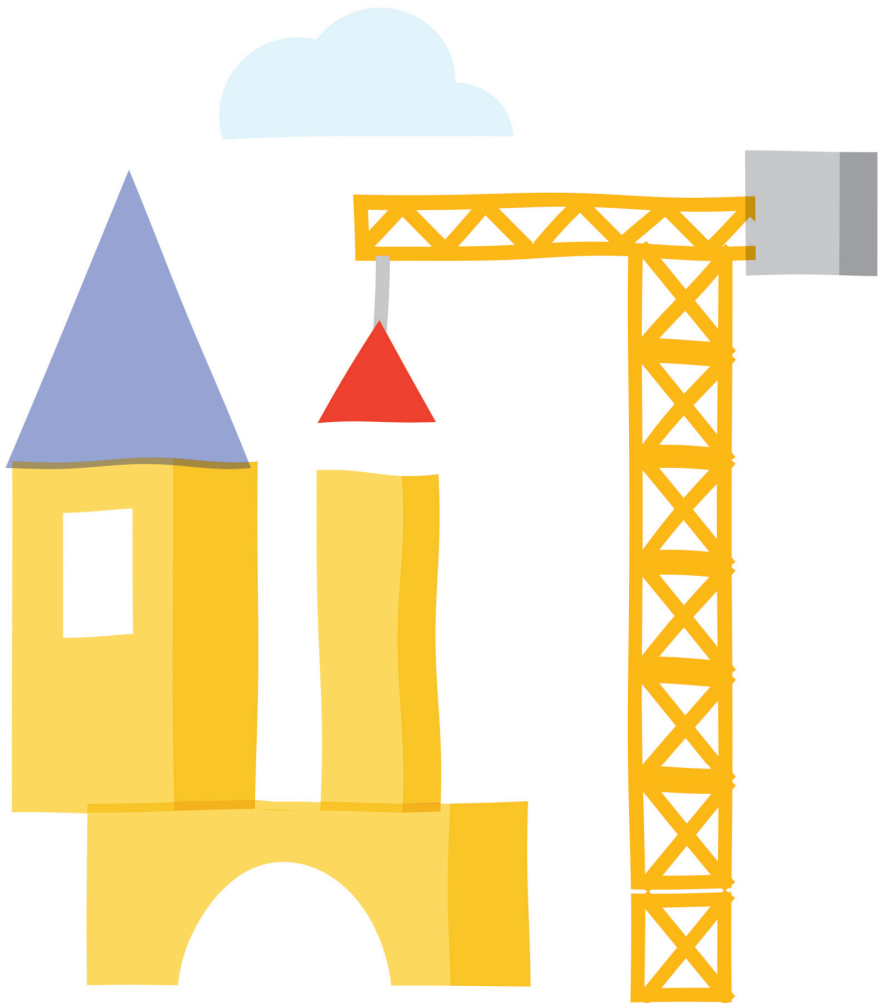
Ukkel telt 5% sociale woningen, bijna allemaal gelegen in het meer westelijke deel van het grondgebied. Het oostelijke deel daarentegen kent dan weer een hogere inkomstengraad.

Het noordelijke deel is meer stedelijk terwijl de bevolkingsdichtheid in het zuidelijke deel veel lager ligt. Ukkel is statistisch gezien een rijke gemeente, maar dit beeld mag genuanceerd worden. Niet iedereen in Ukkel geniet van een hoog inkomen.. De gemeente telt een groot aantal wijken met elk een zeer verschillend sociaal economisch profiel. De sociale woonwijken zijn vaak geïsoleerd van de rest van de gemeente (moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer en/of sterk gevoel dat ze achtergelaten zijn). Het zijn wijken met nogal wat diversiteit, wat soms voor spanningen zorgt (autochtone senioren vs jongere allochtonen bijvoorbeeld).

Tijdens de vorige beleidsperiode creëerden we goede contacten in de wijken. Want net die wijken hebben extra aandacht nodig.

UITDAGING 3

**Een sterke samenwerking,
dat de slagkracht van elke
organisatie verhoogt**

Deeluitdaging 3.1

Het Ukkels partnerschap staat sterk en bundelt de krachten, er is meer co-creatie

Dienst Cultuur – De bib – Het Huys zijn prioritaire partners

De structurele partners zijn op de hoogte van elkaars projecten, ze zijn prioritaire partners voor alle projecten. Ze versterken elkaars werking en vullen elkaar aan, waar nodig en wenselijk.

Meer co-creatie op maat met andere partners en burgers

Mogelijke partners worden vanaf het begin betrokken, de inhoud wordt zoveel mogelijk samen bepaald. Omdat we vinden dat initiatieven van onderuit moeten groeien. Wij, als structurele partners van het Lokaal cultuurbeleid werken op die manier zo vaak mogelijk samen met lokale verenigingen, lokaal talent, scholen....

Versterking van het netwerk en complementariteit

Het vertrouwen is groot en de verenigingen werken meer en meer samen aan projecten op een structurele manier, ze pakken de uitdagingen samen aan. Hun aanbod en werking is complementair. Het netwerk groeit, het vertrouwen ook, projecten en initiatieven hebben een grotere impact op het publiek. De partners en verenigingen worden hierdoor sterker!

Voorbeeldacties :

- *Organisatie van platformgesprekken waarbij alle culturele spelers in de gemeente 2 keer per jaar samenkomen om het netwerk te versterken en uitwisseling te geven over hun projecten en uitdagingen.*
- *Het Huys ontwikkelde in dit verband een “filter”, zeg maar een tool die de kwalitatieve meerwaarde en impact van mogelijke samenwerking in kaart brengt*

waarom?

Ukkel telt weinig echt grote culturele instellingen, maar wel zeker een hondertal spelers van verschillende grootte en organisatievormen (burgercollectief, vzw, café met cultureel aanbod...) die een culturele werking ontwikkelen. Zij vragen meer onderlinge samenwerking naast deze met de gemeente. Er is vraag voor het verbreden van de werking naar andere publieken, met meer interactie. Verenigingen willen een stem hebben, willen dat er met hen wordt rekening gehouden, gezien hun ervaring. Er wordt gevraagd of de dienst Cultuur hiervoor facilitator kan worden.

Deeluitdaging 3.2

De Gemeente stimuleert en ondersteunt de culturele initiatieven

Een duidelijke ondersteunende rol

De verschillende partners, organisaties, kunstenaars die een cultureel project starten weten waar ze moeten aankloppen voor ondersteuning en wat ze van de gemeente en de structurele partners mogen verwachten.

Een betrokken en faciliterende dienst

De dienst Cultuur stimuleert en ondersteunt maar blijft ook betrokken bij de projecten. De dienst Cultuur faciliteert de culturele initiatieven en brengt mensen en verenigingen in contact. Ook de kunstenaars worden beter gesteund en worden in contact gebracht met partners waarmee ze projecten kunnen opstarten.

De gemeente hanteert een duidelijk subsidie-beleid voor (socio) culturele projecten waardoor meer socio-culturele projecten van verschillende orde starten in Ukkel. De criteria voor het krijgen van subsidies zijn ook deels gerelateerd met de uitdagingen van dit Cultuurbeleidsplan (samenwerkingen – openbare ruimte – wijkwerking – verbinding ..)

De gemeente steunt en investeert in haar het Lokaal Cultuurbeleid.

Voorbeeldacties :

- *De dienst cultuur schrijft een vademecum van alle mogelijke ondersteuning van de gemeente. Subsidies, materiaal, communicatie en hoe ze te verkrijgen zijn*
- *Het Huys informeert over haar gebruiksvriendelijk huurreglement. Tevens kunnen verenigingen aankloppen voor inhoudelijke samenwerking en een breed scala aan dienstverlening. Zo hielpen we recent de lokale fanfare van de Prinkherenjagers aan onderdak en repetitievormelijkheid.*

waarom?

Tijdens de “platformvergadering van de culturele sector” in Ukkel op 25 april, hebben de culturele verenigingen meer ondersteuning en middelen vanuit de gemeente gevraagd. Niet enkel financiële middelen, maar ook samenwerking rond projecten, praktische en materiële logistieke steun en communicatie. De sector vraagt tevens een verbindende rol van de administratie, om samen projectontwikkeling mogelijk te maken..

Ook de structurele partners worden gezien als partners die ondersteuning kunnen bieden op verschillende vlakken. Weerom komt de vraag en het initiatief hier van de basis...

UITDAGING 4

Alle inwoners van Ukkel zijn
gelijkwaardig en
hun mondigheid vergroot

Deeluitdaging 4.1

Inwoners vinden een plaats via participatie en engageren zich

Ukkelaars geven hun mening en benutten inspraakmogelijkheden

Inwoners uit de verschillende wijken en met verschillende socio-economische achtergrond geven hun mening over de werking van de structurele partners, onder anderen via Impact, het Burgerplatform van het Huys (waar de Ukkelaars mee de inhoud van de werking van het Huys bepalen) of via een open samenwerking met de bib (vrijwilligersnetwerk dat eigen interesses en initiatieven aanbrengt, mensen geven tips en advies voor de collectievorming, de zadenbib werkt eigen acties uit,...).

Naar meer engagement en vertrouwen

Ukkelaars voelen dat er naar hun stem geluisterd wordt en dat hun engagement gewaardeerd wordt. Dit bevordert een duurzaam engagement. Ze voelen een sterke band met de verenigen en voelen zich mede-eigenaar van hun eigen projecten. Vrijwilligers betrekken op hun beurt andere mensen in hun engagement. Ze zijn niet enkel betrokken bij een deel van een project maar hebben zin om ook andere projecten mee te beleven. Zo brengen ze een nieuw publiek mee naar de verenigingen.

Ze nemen zelfzaken in handen

De partners stimuleren de gebruikers om zelf voorstellen te doen of projecten in handen te nemen. De gebruikers voelen zich sterk genoeg om actie te ondernemen wanneer ze het zinvol vinden.

Voorbeeldacties :

- *Sleutelfiguren geven hun tips en aanraders voor de aankoop van de boeken*
- *De bib investeert in een vrijwilligersnetwerk dat zelfstandig initiatieven uitdenkt en eraan meewerkt*
- *De inhoudelijke werking van het gemeenschapscentrum wordt mee gevoed door Impact, een breed burgerplatform dat adviseert rond cultuur en educatie, doelgroepen- en wijkwerking. Bottom up-werking ten top.*

waarom?

Cijfers van de verschillende statistische sectoren tonen aan dat er in Ukkel grote verschillen bestaan tussen de wijken onderling. Veel mensen met lage inkomens voelen zich niet of minder aangesproken door de (culturele) evenementen of reguliere programmering. Ze hebben het gevoel dat er met hen geen rekening wordt gehouden of niet naar hun noden geluisterd wordt, waardoor ze zich vaak nog minder laten horen.

Anderzijds wil de gemeente meer naar zijn burgers luisteren. Zo zag recent een "dienst Burger participatie" het licht en worden budgetten gereserveerd voor burgerinitiatieven. De uitdaging zal zijn om de omschakeling te maken van inspraak naar participatie

Deeluitdaging 4.2

Taalontwikkeling voor de allerkleinsten en hun ouders biedt meer kansen. Vroeg beginnen helpt!

Een aanbod voor de kleinste

De structurele partners organiseren verschillende soorten activiteiten voor de leeftijdsgroep van 0-3 jarigen. Vroege taalontwikkeling helpt bij de start op school en biedt later meer mogelijkheden, ongeacht de diversiteit, afkomst, status.... Kinderen worden meer taalvaardig. Dit heeft tevens positieve gevolgen voor de taalbeheersing van de veelal Franstalige of meer kansarme ouders, zowel in hun moedertaal maar ook in het gebruik van het Nederlands

Ontwikkelen van een netwerk

De partners werken regelmatig samen met de kinderdagverblijven en andere kindvriendelijke organisaties (gemeentedienst, Kind&Gezin, ..), met als doel het aanbod relevant te houden. Ze zijn een belangrijk klankbord bij de ontwikkeling van evenementen.

Ouders worden betrokken

Het aanbod voor deze leeftijdsgroep groeit. De ouders zijn op de hoogte van het aanbod en de activiteiten waaraan zij met hun baby's kunnen deelnemen. En allerbelangrijkst, zij zien meer dan ooit het nut in om hieraan deel te nemen. Ze voelen zich meer verbonden met de instelling en participeren meer aan de culturele initiatieven.

Alle leden van het gezin ontdekken meer en voelen zich verbonden met de structurele partners, ook los van de activiteit.

Voorbeeldacties :

- *De bib nodigt de Franstalige bibs en de dienst kinderdagverblijven uit om een strategie te bepalen om kwetsbare Ukkelaars te sensibiliseren rond voorlezen voor kinderen.*
- *De bib deelt boekpakketten uit aan kinderen tussen 6-15 maanden in en samen met de Ukkelse crèches*
- *Uit Multimove, het succesvolle kleuterbewegingsproject van Het Huys ontstaan nieuwe initiatieven: terwijl kleuters turnen op zaterdagvoormiddag leren de ouders NL. Of doen ze mee aan de patchwork-sessies.*

waarom?

Al vanaf de geboorte ontdekken kinderen de wereld. Baby's aan wie wordt voorgelezen, die actief worden aangesproken en op allerlei manieren worden gestimuleerd, hebben later meer kansen op school en in hun verdere ontwikkeling. Niet alleen studies tonen dit aan, de participatie van de Bib aan het Erasmus+ project Open the doors for reading heeft dit nog duidelijker gesteld.

Bovendien komen ouders via hun kinderen in contact met een andere (culturele) gemeenschap en worden ze meer participatief betrokken binnen hun eigen gemeenschap.

PARTICIPATIE PROCES

De Culturele partners - Stakeholders

Dit plan kwam tot stand na consultatie van een aantal directe partners, waarmee we al samenwerkten (OCMW, PCS, jeugdhuis, Franstalige Bibliotheken, ...). We luisterden naar hun missie, hun verwachtingen rond samenwerking en via hen leerden we de verwachtingen van hun doelgroep en publiek kennen.

Op 25 april 2019 organiseerde de dienst Cultuur een ontmoeting met alle culturele verenigingen actief in Ukkel. Op de agenda: gemeenschapsvorming - toegankelijkheid - relatie met de gemeente – projecten. Het resultaat van deze bijeenkomst, de conclusies, de aandachtspunten, de inzichten zijn de bouwstenen geworden van dit Cultuurbeleidsplan.

De bevolking

Via onze partners, het middenveld, via wijkfeesten en andere informele momenten (bv comité loisir Homborch in april - burgerontmoeting 8 oktober - duurzame wijkinitiatieven) leerden we de verwachtingen van de bevolking kennen. Met als sluitstuk een Aperó Cultuur op 11 oktober, waar het aanwezige publiek in een gezellige setting suggesties kon formuleren rond de verschillende hoofdthema's van dit voorliggend plan: cultuur in Ukkel - cultuur in uw wijk - toegankelijkheid van onze plekken - engagement.

HOE GAAN WE DE BEVOLKING INFORMEREN ?

Het gemeentelijk infoblad De Wolvendael zal de bevolking informeren over het nieuwe Cultuurbeleidsplan. Ook Het Huys en de Bib communiceren hierover. De Ukkelse bevolking kan tevens digitaal kennis nemen van het beleidsplan. (tweetalige communicatie op de gemeentelijke website, website van Het Huys, de bib...)

MIDDELEN VAN DE GEMEENTE TER BESCHIKING VAN HET LOKAAL CULTUURBELEID

DIENST CULTUUR

Subsidie VGC werkingmiddelen voor het Lokaal Cultuurbeleid	23.020,00	
Subsidies Lokaal Cultuurbeleid		23.020,00
Subsidie Vlaamse Gemeenschap personeelskosten Lokaal Cultuurbeleid	53.600,00	
Personeelskosten Lokaal Cultuurbeleid (Cultuurbeleidscoördinator + administratieve steun)		91.240,00
Subsidies aan de nederlandsestalige verenigingen		2000,00

BIB

Bureau materiaal		2.700,00
Subsidies BNOB	4.000,00	
Bruno		5.050,00
Animatie budget Bibliotheek		8.000,00
Digitale abonnementen (Go press, digitaal basispakket, bibster)		2.720,00
Aankoop boeken		35.000,00
Boeten	4.000,00	
Subsidies van de Vlaamse Gemeenschap voor personeelskosten bib	152.550,00	
Personeelskosten bib		170.000,00
Huursubsidies voor de Bib	30.000,00	
Kosten Huur van de Bibgebouw		56.000,00

HET HUYS

Resultaat 2018		
Verenigingsopbrengst	92.045,86	
Verenigingskost		88723,48
Financiële opbrengst	0,02	
Financiële kost		147,59
Uitzonderlijke opbrengst	75,26	
Uitzonderlijke kost		129,35
VGC werkingssubsidie	11.232,36	
VGC stedenfonds		2.3513,64
Gemeentelijke subsidie	1.300,00	

